

Papini govori - putokaz našoj Crkvi i svemu narodu

Mjesec dana nakon velikoga euharistijskoga slavlja što smo ga u tako velikom broju, uz toliko vjere i pobožnosti, proslavili sa svetim ocem Ivanom Pavlom II. u Zagrebu, upravljamo vam ovo pismo.

Hrvatska biskupska konferencija na svojem je redovitom zasjedanju od 11. do 14. listopada kao prvu točku dnevnog reda razmatrala pohod Svetog Oca našoj domovini i sadržaj poruke koju nam je on uputio. Mi biskupi međusobno smo iznijeli iskustva o tome kako je doživljen i proslavljen naš susret sa Svetim Ocem, na kakav je odjek taj znameniti događaj naišao u domovini i u svijetu; te što nam treba činiti da bi pohod Svetog Oca, a posebno njegove pouke i poruke, urodili trajnim plodovima kršćanskog života u našem narodu. Željeli bismo u prvom redu da se Papin dan ove godine u našim župama proslavi što svečanije. Budući da šesnaesta obljetnica izbora Svetog Oca -16. listopada - ove godine pada u nedjelju, u nekim našim biskupijama određeno je da se Papin dan slavi upravo te nedjelje.

U drugim će se biskupijama Papin dan proslaviti kao što je uobičajeno, u posljednju nedjelju mjeseca, tj. 30. listopada. Podsjećamo svećenike na upute koje za tu prigodu donosi Direktorij za godinu 1994. Boravak Svetog Oca u Zagrebu - posebno kada se uzme u obzir napor koji mu je za to bio potreban u okolnostima oporavka - izražava duboku povezanost naše Crkve i nasljednika sv. Petra. U stradanjima koja su nas pogodila i koja nas još uvijek tište, a žrtva njegova napora, molitva za mir i riječi ohrabrenja za sve koji se trude oko pravedna mira u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini, imaju veliko značenje i poticajnu snagu. Članovi smo Crkve kojoj je Isus Petra i njegove nasljednike postavio na čelo da budu učitelji kršćanskog života, da predsjedaju u ljubavi. Mi stoga poruku Svetog Oca primamo s vjerničkim poštovanjem i poslušnošću. To se uostalom pokazalo i za vrijeme samih govora Svetog Oca. Odobravanje i prihvaćanje bilo je iskazano i pažljivim slušanjem i spontanom pljeskom čak i na mjestima koja se na prvi pogled mogu činiti teža za posve svjetovnu logiku. Posebno oni koji su najviše stradali, deseci tisuća naših prognanika i iz Hrvatske i iz Bosne i Hercegovine okupljenih na hipodromu, izrazili su volju da mirno i slobodno počnu živjeti na svome, obnavljati život na svojem, obnavljati život jest »izgrađivati pravedno društvo čiji će članovi biti složni i solidarni«, kako reče Sveti Otac. Svaka je želja da se druge silom protjera s njihovih stoljetnih ognjišta posve isključena jer smo svjesni da se pravda ne uspostavlja nepravdom. Naši svećenici, redovnici i redovnice, kao i pripravnici za svećenički i redovnički život, primili su i prihvatili poruku koja ih učvršćuje u vjernosti Božjem pozivu. Oni su, kao »izabrani dio Božjeg naroda koji je u Hrvatskoj«, primili i posebnu zadaću upravo za naše vrijeme i za naše područje. »Pomiriti ljude s Bogom i čovjeka s čovjekom«. Sveti Otac nam je osobito stavio na srce tešku, ali neizbježnu zadaću da budemo »apostoli i svjedoci oprosta i pomirenja«. U toj perspektivi spomenuo je Sveti Otac i »ekumenski dijalog« koji je »bez obzira na sadašnje teške prilike« toliko na srcu i svećenicima i njihovim pastirima.

Važna poruka Svetog Oca izrečena nam je i ovim riječima: »Nova vremena traže i prikladne metode evangelizacije. Uspostava demokratskog sustava u Hrvatskoj otvorila je nove mogućnosti pastoralnog djelovanja na području školstva, sredstava društvenog pripočivanja, dušobrižništva vojnika, bolesnika i zatvorenika. Potrebno je iskoristiti te mogućnosti i dati dokaz kreativnosti, u punom skladu s biskupima i svim članovima prezbiterija svoje kao i ostalih biskupija«. Uostalom, čitavu poruku koja nam je upućena u zagrebačkoj katedrali pažljivo ćemo čitati, o njoj razmišljati da bismo je cjelovito prihvatili i proveli u djelo.

Poruka Svetog Oca koju nam je upravio o obitelji treba nas posebno zahvatiti. »Međunarodna godina posvećena obitelji poziva nas da upravo obitelji posvetimo posebnu pažnju. Nužno je da obitelji postanu istinske 'škole ljubavi': obitelji duboko ujedinjene i otvorene cijelom društvu; obitelji u kojima je ljudski život prihvaćen sa svetim poštivanjem od trenutka začeća i gdje se odgaja za ljubav prema svakom ljudskom biću, bez podjele na prijatelje i neprijatelje.« S posebnom smo pažnjom pratili i riječi Predsjednika Republike kada je Svetom Ocu izjavio da »ova hrvatska vlast poklanja punu pozornost Vašem učenju o važnosti obitelji, o pravu na život i o odgoju za odgovorno roditeljstvo«.

Ta nas suglasnost ohrabruje da s pouzdanjem potičemo i očekujemo obnovljeno i poboljšano zakonodavstvo o braku i obitelji u Hrvatskoj. U tom duhu pozdravljamo kao pozitivan korak i ohrabrenje odluku Hrvatskog sabora o osnivanju Državnog zavoda za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži. Bračni život, utemeljen sakramentom ženidbe, treba ponovno steći poštovanje i povratak svih prava na građanskom području. Isto tako ne treba oklijevati s ukidanjem zakona koji tako široko otvara vrata »prekidu trudnoće«, a koji je na snazi u Hrvatskoj od svibnja g. 1978. i na koji se mnogi još uvijek pozivaju, nepoštujući ono apostolsko pravilo: »Trebalo se većma pokoravati Bogu nego ljudima« (Dj 5, 29).

Ovom prilikom željeli bismo ohrabriti i djelatnike u sredstvima društvenoga priopćavanja. Opravdano je očekivati i više znanja i više razumijevanja za crkveni nauk o bračnom i obiteljskom životu, posebno kad se obraćaju narodu koji je više od tri četvrtine katolički. Obzirnost prema katoličkom uvjerenju i savjesti bit će najbolji kriterij kod izbora programa ideja. Pojava stranih i crkvenom shvaćanju suprotstavljenih učenja nije dobar znak samostalnosti i odgovornosti pred vlastitim narodom.

Sveti Otac posebno se obratio našoj mladeži. Dragi mladi kršćani, sjećajte se snažnih riječi Svetog Oca koji vam je poručio: »Krist vas poziva da ga susretete i da ga upoznate, da biste, nakon što uspostavite s njime priso prijateljstvo, uzmogli navijestiti svima čudesna djela njegove ljubavi.« Ponavljamo vam i riječi Svetog Oca: »Kad čovjek odbacuje ili zapostavlja Boga, gotovo se neizbježno počinje klanjati ispraznim idolima, a samo je Bog siguran temelj života i nepovredivog dostojanstva svakog čovjeka.« Sveti vas je Otac pozvao da budete »radosni svjedoci novih vremena i pravi graditelji mira«. Znamo da mladima i djevojkama u našim prilikama nije uvijek lako pronaći ispravan put kroz ova previranja i stradanja. Trpi i njihovo redovito školovanje i odgoj koji oplemenjuje srce. Obitelj, škola, javni život, pa i Crkva ne uspijevaju uvijek stvoriti pravo ozračje za razvitak te tjelesno i duhovno sazrijevanje mladog naraštaja. Govor Svetog Oca mladima, premda nije obuhvatio sva područja života, upozorio je sve nas, i mlade i odrasle, na velike dužnosti i odgovornosti za sadašnjost i budućnost.

Govori Svetog Oca - uzeti svi zajedno - vrelo su nadahnuća i putokaz našoj Crkvi i svemu narodu. Treba ih ponovno i ponovno čitati, nad njima razmišljati, izvlačiti zaključke i stvarati odluke za osobni, i društveni život. Neka se ovi dragocjeni dokumenti vjere i kršćanskog morala to više prošire u našem narodu. Ljude obdarene pronicavošću i znanjem pozivamo da raščlanjuju i produbljuju misao Svetog Oca, da bi se otkrilo i prihvatilo i ono što je možda pri prvom slušanju ili čitanju ostalo skriveno. Već su učinjeni prvi koraci u tome smjeru. Bit će potrebno ustrajati i učiniti još više da se bogatstvo poruke ukorijeni u naše misli i pretvori u djelo. Sve ove naše preporuke neka prati molitva i obnova srca. Neka nam učiteljicom bude Presveta Djevica koja je događaje i riječi spasenja pohranjivala i prebirala u svojem srcu (v. Lk 2,19; 51) i tako ih prihvaćala svim svojim bićem.

Neka nas u ovome važnom nastojanju sve prati Božji blagoslov.